

תת"ע 3645/09/15 - מדינת ישראל נגד עזיז אבו עסב

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים
תת"ע 3645-09-15 מדינת ישראל נ' אבו עסב

בפני
בעניין: כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי
מדינת ישראל

נגד
עזיז אבו עסב

גזר דין

העבירה והעבר

הנאשם הודה והורשע בכתב אישום המייחס לו עבירות של נהיגה כשתוקף רישיון הנהיגה פקע למעלה מ- 6 חודשים (בשנת 2004) ונהיגה ברכב שנאסר לשימוש בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 ולתקנה 308(3) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961.

הנאשם יליד 1959, הוציא רישיון בשנת 1989 ולחובתו 25 הרשעות תעבורה קודמות.

בין הרשעותיו 7 הרשעות בעבירה של נהיגה כשתוקף רישיון הנהיגה פקע האחרונה משנת 2004 בגינה הושת עליו בין היתר מאסר על תנאי, הרשעה בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה והרשעה בעבירה של נהיגה ברכב לא תקין. הרשעתו האחרונה של הנאשם היא משנת 2008 בעבירת חניה.

למעט עונש המאסר המותנה שהושת על הנאשם בשנת 2004 לא הוטל על הנאשם בגין הרשעותיו עונש אחר זולת קנס.

אין לחובת הנאשם עבר פלילי.

טיעונים לעונש

נוכח עברו של הנאשם מבקשת המאשימה להשית עליו עונש של מאסר בפועל שלא יפחת מ- 7 חודשים, מאסר על עמוד 1

תנאי מרתיע שלא יפחת מ- 8 חודשים, פסילה לשנתיים, פסילה על תנאי של 18 חודשים ל- 3 שנים, קנס והתחייבות כספית שלא תפחת מ- 25,000 ₪ ל- 3 שנים.

המאשימה הדגישה לחומרא את העובדה שרישיונו של הנאשם פקע לפני שנים רבות וכן את העובדה שלעבירה הנהיגה ללא רישיון הצטרפה עבירה חמורה נוספת של נהיגה ברכב שנאסר לשימוש.

ב"כ הנאשם טען כי יש להתחשב לקולא בנסיבות ביצוע העבירה. לטענתו הנאשם נהג לבית חולים לאחר שנודע לו שאשתו אושפזה בחדר מיון. להוכחת טענתו הגיש ב"כ הנאשם תעודת שחרור של אשת הנאשם.

לטענתו הנאשם בן 57 ומפרנס את משפחתו.

ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בכך שהעבירה האחרונה הדומה אותה ביצע הנאשם היא משנת 2004, וכי מעולם לא ריצה עונש מאסר.

לדבריו מתחם הענישה מתחיל במאסר על תנאי ולפיכך העונש המרבי שניתן להטיל על הנאשם הוא תקופה סמלית של מאסר בעבודות שירות. לגישתו העונש הראוי הוא פסילה, פסילה על תנאי וקנס.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות היא כי הנאשם מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות.

חומרת העבירה ומתחם הענישה

מי שנוהג ללא רישיון נהיגה תקף מזלזל בחוק ומעמיד בסכנה את עצמו ואת יתר עוברי הדרך, ואף נעדר ביטוח חובה לנהיגתו.

כאשר חברה לעבירה זו עבירה נוספת ובפרט עבירה של נהיגה ברכב נאסר בשימוש, מצטרפת אי כשירותו של הנאשם לנהיגה לאי כשירות הרכב לנסיעה ושתייה ביחד עלולות להוביל לתוצאות הרות אסון.

כשירותו של הנאשם לנהוג לאחר זמן כה רב אכן מוטלת בספק, וכדברי כב' השופטת ד' ורד בתת"ע (ת"א) 908-05-11 **מדינת ישראל נ' רג'ואן**, לא פורסם (מיום 23.1.12):

"נהיגה ללא רישיון תקף שפקע לפני שנים רבות אינה מגלמת אך ורק עבירה טכנית. לשם חידוש הרישיון על הנאשם לעבור מבחן מעשי ועיוני היות וההנחה היא כי נוכח הזמן הרב שחלף, ההכשרה לנהיגה שקיבל בעבר אינה עוד אפקטיבית."

וראו עוד פל' (רמ') 165/07 **מדינת ישראל נ' סולטן**, לא פורסם (מיום 9.7.09).

רישיון נהיגה של הנהיגה פקע 13 לפני ביצוע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

מתחם הענישה לנוהגים כשרישיונם פקע משך שנים רבות, למעלה מעשור, נע בין מאסר על תנאי למאסר בפועל עד שנה, תלוי בתדירות ביצוע העבירה, בשאלה אם המחדל הוסר ובנסיבות אישיות של הנאשם.

ברע"פ 8013/13 **מסעוד נ' מדינת ישראל** לא פורסם (מיום 18.12.13), נדון ערעורו של נאשם בעל עבר תעבורתי מכביד שהורשע בנהיגה בפסילה, בנהיגה ללא רישיון נהיגה תקף משנת 1999, ונהיגה ללא ביטוח תקף אשר הושתו עליו מאסר בפועל בן שנה, שנת מאסר על תנאי, פסילה בפועל ל-4 שנים ופסילה על תנאי ל-6 חודשים. הערעורים שהגיש הנאשם על חומרת הענישה הן בבית המשפט המחוזי והן בבית המשפט העליון נדחו.

בפסק דינו הטעים כב' השופט סולברג כי רחמנות יתירה על מי שנוהג פעם אחר פעם ללא רישיון נהיגה היא אכזריות כלפי יתר עוברי הדרך, וכדבריו המתאימים למקרה דנן להפליא:

"אדרבה, **העונש שהוטל על המבקש אינו חמור, והריהו כורח הנסיבות, על מנת שהמבקש יפנים סוף סוף דבר פשוט וברור: אין לנהוג ללא רישיון נהיגה. המבקש נוהג משנת 1997, ומאז צבר לחובתו 28 הרשעות בעבירות תעבורה, מרביתן - בעבירות חמורות. מאז שנת 1999 - מזה 14 שנים - אין בידי המבקש רישיון נהיגה תקף; והוא בשלו, ממשיך בנהיגה, חרף שלילת רישיונו 6 פעמים לתקופה כוללת של 112 וחצי חודשים. נתתי דעתי על האמור בתסקיר שירות המבחן, אשר מצדיק מידה מסויימת של רחמים, אך בנסיבות הכוללות אין הצדקה להתערב בעונש שנקבע בגזר הדין של בית משפט השלום לתעבורה. המאסר לבטח יכביד ויקשה על המבקש, אב לשני ילדים קטנים... ברם, במעשיו ובמחדליו העיד המבקש על עצמו כימורא החוק אינו חלעליו. רחמנות יתרה כלפיו, כמוה כהתאכזרות אל הולכי רגל תמימי-דרך ואל שאר המשתמשים בכביש. אין הצדקה לחשפם לסכנת נפשות, וגם לא לנזקים כספיים הנובעים מן הקושי להיפרע ממי שגרם לפגיעה בתאונת דרכים כשאינו מחזיק ברישיון ואיננו מבוטח.**"

ברע"פ 5755/13 **עודה נ' מדינת ישראל**, לא פורסם (מיום 13.11.13) נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של נהיגה בפסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף משנת 1998, אי ציות להוראות שוטר, נהיגה ללא חגורת בטיחות וללא ביטוח. לנאשם עבר תעבורתי הכולל 37 הרשעות ביניהן עבירות זהות ומעולם לא הושת עליו בגין הרשעותיו עונש של מאסר על תנאי או מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם מאסר בפועל בן 8 חודשים, מאסר על תנאי של 7 חודשים ל-3 שנים, קנס בסך 1500 ₪, פסילה למשך 81 חודשים, תוך הפעלת עונש פסילה על תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו.

הערעור התקבל במחוזי באופן שנקבע כי על אף שהעונש מצוי במתחם הענישה ההולם היה מקום להתחשב בעובדה שבעבר הוטלו על הנאשם עונשים קלים יחסית, ולכן גם אם יש הצדקה לחומרת הענישה יש לעשות כן באופן הדרגתי ואין מקום להשית מאסר בפועל ולכן יש להעמיד תקופת מאסרו למשך 6 חודשים שירוצו בעבודות שירות, ותקופת הפסילה קוצרה ל-65 חודשים. הערעור הנוסף שהגיש הנאשם על אורך תקופת הפסילה נדחה על-ידי בית המשפט העליון.

בעפ"ת (ב"ש) 13767-06-15 **אבו קרעאן נ' מדינת ישראל**, לא פורסם (מיום 6.7.15) הורשע הנאשם בשתי עבירות של נהיגה ללא רישיון שפקע 7 שנים קודם לכן, ובנהיגה במהירות מופרזת. לנאשם 53 הרשעות קודמות ביניהן עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה ונהיגה בפסילה ולחובתו אף עבר פלילי. בעבר הושתו על הנאשם מאסרים מותנים שהיו ברי

הפעלה והופעלו במסגרת גזר הדין.

בית המשפט גזר על הנאשם 11 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר מותנה של 6 חודשים במצטבר, 36 חודשי פסילה בפועל והפעלת 4 חודשי פסילה על תנאי במצטבר. כמו כן חולטה התחייבות כספית והוטל עליו קנס בסך 2000 ₪.

ערעור הנאשם התקבל ונקבע כי היות ובמסגרת הרשעתו הקודמת הושתו עליו 5 חודשי מאסר בפועל בלבד יש להחמיר עם הנאשם באופן הדרגתי ואין לגזור עליו עונש מאסר כפול מזה הגם שהעונש מצוי במתחם הענישה ההולם. ערכאת הערעור הפחיתה את תקופת המאסר ל- 9 חודשי מאסר בפועל ועונש המאסר על תנאי הופעל חלקו בחופף וחלקו במצטבר. סה"כ נגזרו על הנאשם 13 חודשי מאסר בפועל. יתר רכיבי הענישה נותרו ללא שינוי.

בתת"ע (פ"ת) 1752-04-14 **מדינת ישראל נ' גרמה**, לא פורסם (מיום 12.3.15) הורשע נאשם בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף שפקע 24 שנים קודם לנהיגתו ובנהיגה ברכב ללא ביטוח.

בית המשפט מיקם את הנאשם ברף הנמוך של מתחם הענישה היות ומשנת 2009 לא נרשמו לחובתו של הנאשם עבירות תעבורה, לנוכח מצבו הבריאותי קשה ובשים לב לכך שממועד פקיעת רישיונו (1990) בצע הנאשם 4 עבירות בלבד. בית המשפט השית על הנאשם 10 חודשי מאסר על תנאי, 12 חודשי פסילה בפועל, 12 חודשי פסילה על תנאי ו- 1500 ₪ קנס.

מתחם הענישה לעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף כשהרישיון פקע לפני שנים רבות וכשלנאשם הרשעות קודמות נע בין מאסר ארוך על תנאי לבין מאסר בפועל של כשנה ואף יותר בהתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, בעברו ובנסיבות ביצוע העבירה. קריטריון רלוונטי נוסף הינו הדרגתיות הענישה. דהיינו יש לבחון מהם העונשים שהושתו על הנאשם בעבר בגין מעשים דומים ולהענישו בהדרגתיות ביחס אליהם.

הענישה היא לעולם אינדיווידואלית, ואף לאחר תיקון 113 לחוק העונשין שומה על בית המשפט להניח לצד מתחם הענישה המקובל את המקרה האינדיווידואלי שבפניו ולשקול מה יהיה העונש המתאים ואיזה שיקול הינו המרכזי וזאת בהתאם לנסיבותיו האישיות של הנאשם, עברו ונסיבות ביצוע העבירה.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה אציין כי אין בהם כדי להצדיק נהיגה ללא רישיון ובוודאי שלא נהיגה ברכב שנאסר בשימוש. ישנן דרכים אחרות בהן יכול היה וצריך היה הנאשם להגיע לבית החולים. עם זאת מדובר בנסיבות מקלות במידה מסוימת אך מועטה.

אני סבורה כי יש למקם את הנאשם במרכז מתחם הענישה ובנסיבות רגילות היה מקום להטיל עליו עונש של מאסר ארוך בעבודות שירות אולם לאור העובדה שבגין עבירה דומה אחרונה הושת על הנאשם עונש של מאסר על תנאי קצר, ובשל עקרון ההדרגתיות בענישה אני סבורה אני כי ניתן להסתפק במאסר קצר שירוצה בעבודות שירות, פסילה ממושכת, פסילה על תנאי, קנס והתחייבות.

לקולא התחשבתי בעובדה שהנאשם הודה, בכך שהרשעתו האחרונה בעבירה דומה היא משנת 2004 ובכך שבגין העבירות הקודמות הושתו עליו עונשים קלים שאינם כוללים מאסר בפועל.

לחומרא הבאתי בחשבון את עברו המכביד של הנאשם הכולל 7 עבירות זהות, את הצטרפות שתי העבירות שחבירתן מהוות אירוע חמור, ואת העובדה שהנאשם לא חידש רישונו משך למעלה מעשור.

לפיכך, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

1. תשלום קנס בסך 1,500 ₪, אשר ישולם ב-3 תשלומים חודשיים, החל מיום 1.2.17

2. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים.

המזכירות תחשב מועד הפסילה מהיום. הנאשם יחתום על תצהיר במזכירות בית המשפט. הפסילה תחושב מיום חתימת הנאשם על התצהיר. בתום שנת פסילה יוכל הנאשם לבצע מבחן עיוני ומעשי בנהיגה אך לא לקבל רישיון.

תשומת לב הנאשם לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

3. פסילה מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים. התנאי יחול על עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף (למעט רישיון נהיגה שפקע עד שנה).

4. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 30 ימים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות. על הנאשם להתייצב ביום 7.3.17 עד לשעה 10:00 בבוקר, בפני הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר שבע, לצורך קליטה והצבה.

תשומת לב הנאשם שעליו לבצע כל העבודות המוטלות עליו במסגרת עבודות השירות עפ"י הנחיות שתינתנה לו מעת לעת ע"י הממונה במקום. כל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מיידית של עבודות השירות ולריצוי עונש מאסר בפועל.

5. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 5 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, אם יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שענינם נהיגה בפסילת רשיון או נהיגה ללא רשיון נהיגה בתוקף (למעט רשיון נהיגה שפקע עד שנה).

7. הנאשם יחתום היום על התחייבות על סך של 5,000 ₪, לפיה לא יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שענינם נהיגה בפסילת רשיון או נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף (למעט רישיון נהיגה שפקע עד שנה) למשך שלוש שנים מהיום.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר.

תוכן הדיון וגזר הדין תורגמו לנאשם לשפה הערבית ע"י בא כוחו, ובית המשפט וידא כי הנאשם הבין היטב את האמור.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתן היום, ח' כסלו תשע"ז, 08 דצמבר 2016, בנוכחות הצדדים.